

Vergaderjaar 2007–2008

25 910

Wijziging van de Wet personenvervoer voor het taxivervoer (deregulering taxivervoer)

Nr. 80

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 20 december 2007

De vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat¹ heeft op 20 november 2007 overleg gevoerd met staatssecretaris Huizinga-Heringa van Verkeer en Waterstaat over:

- **de brief van de staatssecretaris van VenW d.d. 30 oktober 2007 inzake invoering transparante tarieven straattaxi (25 910, nr. 73);**
- **de brief van de staatssecretaris van VenW d.d. 8 november 2007 inzake transparante tarieven taxivervoer (25 910, nr. 75);**
- **de brief van de staatssecretaris van VenW d.d. 19 november 2007 inzake transparante tarieven taxivervoer (25 910, nr. 76).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

Tijdens de hoorzitting is de heer **Roemer** (SP) duidelijk geworden dat 1 februari 2008 als einddatum voor de overgangstermijn voor de invoering van de nieuwe tariefstructuur niet gehaald kan worden. Het ministerie blijkt al in september op de hoogte te zijn geweest van de problemen, maar heeft hierop niet adequaat gereageerd. Vrijwel alle partijen die tijdens de hoorzitting aanwezig waren, hebben aangegeven bereid te zijn te spreken over een totaaloplossing.

De staatssecretaris heeft vijf fouten op rij gemaakt. Allereerst verstrekke het ministerie een onjuiste instructie. Vervolgens werd niet adequaat gereageerd op signalen uit het veld. Branche en fabrikanten kregen de schuld van de problemen zonder te onderzoeken of dit hard gemaakt kan worden. De bewering dat het ministerie pas een week op de hoogte was van de problemen blijkt niet te kloppen. Tot slot is getracht via achterkamertjespolitiek de boel te sussen.

Van de invoering van de nieuwe tariefstructuur is een potje gemaakt. De bewindsvrouw heeft bijgedragen aan het vergroten van het negatieve imago van de taxibranche. Zij heeft onrust veroorzaakt onder taxiondernemers en reizigers in verwarring gebracht. Hoe kan het dat de staatssecretaris niet op de hoogte was van de door de fabrikanten gemelde problemen? Klopt het dat probleem 2 reeds in september bekend was bij het ministerie naar aanleiding van een aanpassing van taxameters in Rotterdam? Waarom wilde de bewindsvrouw willens en wetens vast-

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Staaij (SGP), Snijder-Hazelhoff (VVD), Mastwijk (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Roland Kortenhorst (CDA), voorzitter, Koopmans (CDA), Gerken (SP), Van der Ham (D66), Nicolai (VVD), Haverkamp (CDA), De Krom (VVD), Samsom (PvdA), Roefs (PvdA), Jansen (SP), Cramer (ChristenUnie), Roemer (SP), Koppejan (CDA), Vermeij (PvdA), Madlener (PVV), Ten Broeke (VVD), ondervoorzitter, Besselink (PvdA), Ouwehand (PvdD), Polderman (SP), Tang (PvdA) en De Rouwe (CDA).

Plv. leden: Van der Vlies (SGP), Boekstijn (VVD), Bilder (CDA), Van Gent (GroenLinks), Hessels (CDA), Jager (CDA), Van Bommel (SP), Koşer Kaya (D66), Neppérus (VVD), Van Gennip (CDA), Aptroot (VVD), Dijsselbloem (PvdA), Smeets (PvdA), Van Gijlswijk (SP), Anker (ChristenUnie), Van Leeuwen (SP), Knops (CDA), Depla (PvdA), Agema (PVV), Verdonk (Verdonk), Jacobi (PvdA), Thieme (PvdD), Lempens (SP), Waalkens (PvdA) en Van Heugten (CDA).

houden aan haar eigen verhaal? Waarom heeft zij de coalitie tot drie keer toe onder druk gezet om de zaak naar haar hand te zetten? Zijn coalitiebelangen groter dan het oplossen van de problemen in de taxiwereld? Hopelijk is de bewindsvrouw bereid af te zien van invoering per 1 februari 2008 en wil zij vervolgens de tijd nemen om met betrokkenen te komen tot een breed gedragen voorstel over een transparant en uitvoerbaar tarievenstelsel, tot regulering van het taxibeleid met voorstellen om de wet aan te passen en tot een visie op de langere termijn. Hiermee kan zij een stukje vertrouwen herwinnen.

De heer **De Krom** (VVD) ziet in dit project een onthutsend staaltje van partijen die langs elkaar heen werken. Er is sprake van miscommunicatie en gebrek aan regie. De staatssecretaris heeft de zaak onderschat en uit de klauwen laten lopen. In het taxiverhaal gaat geen van de partijen vrijuit. De regering moet echter aangesproken worden op haar politieke verantwoordelijkheid.

Het is bijzonder dat de bewindsvrouw de schuld voor het taximeterdrama tijdens het spoeddebat van 1 november 2007 eerst geheel bij de fabrikanten neerlegde om deze beschuldiging een week later weer in te trekken, omdat sprake bleek te zijn van een tweede probleem veroorzaakt door het ministerie zelf. De fabrikanten stellen echter dat alle informatie over probleem 2 vóór het spoeddebat bekend was. Als de staatssecretaris inderdaad niet beschikte over deze informatie, hoe kan dat dan?

De staatssecretaris was ten onrechte kwaad op de TCA, die haar pas in een laat stadium op problemen wees. KNV Taxi noch TCA kon eerder van de problemen afweten, omdat men niet eerder bij het project betrokken was door de fabrikanten of het ministerie. Bovendien zeggen de fabrikanten dat zij het ministerie wel degelijk eind september/begin oktober telefonisch hebben geïnformeerd. Klopt het dat het ministerie hierop niets heeft ondernomen? Zo ja, waarom niet?

Waarom heeft de bewindsvrouw niet eerder, bij het eerste uitstel, geprobeerd de zaak weer op de rails te zetten? Er moet worden vastgehouden aan de tariefstructuur, tenzij er iets beters op tafel ligt. Het nadenken moet immers nooit stoppen. Een verder uitstel tot bijvoorbeeld 1 april 2008 is geen probleem als de staatssecretaris kans ziet de taximarkt te verbeteren. Is het mogelijk dat vóór deze datum een breed gedragen plan ligt om de hele taximarkt fatsoenlijk te regelen? De uitgestoken hand van KNV Taxi en TCA moet aangegrepen worden.

Volgens de heer **Mastwijk** (CDA) moet vastgesteld worden dat 1 februari 2008 als invoeringsdatum voor de nieuwe tarieven niet gehaald gaat worden. Inderdaad is sprake van miscommunicatie. Schuldigen aanwijzen zonder bewijs is echter niet gewenst. Dit algemeen overleg moet evenmin verzanden in een discussie over techniek.

Kan de staatssecretaris op basis van de nog te houden gesprekken met betrokkenen aangeven welke datum wél haalbaar is? Het is belangrijk dat behalve de taxibranche en de fabrikanten ook de Consumentenbond hierbij betrokken wordt, zodat er een breed draagvlak is.

Als de datum van invoering verder opschuift naar het voorjaar, komt deze dicht te liggen bij de datum waarop de bewindsvrouw haar visie op het taxibeleid presenteert. Het is verstandig deze visie te koppelen aan het moment waarop de nieuwe tarieven in werking treden.

Mevrouw **Roefs** (PvdA) stelt dat alle partijen blaam treft. De taxibranche meldde pas laat dat er problemen waren. Bovendien blijkt dat 9000 taxi's nog niet waren aangepast, tenzij 100% was uitgerust met een meter die per 1 november automatisch overschakelde op het nieuwe systeem. Hoe groot was dit percentage? De motieven van de taxibranche zijn twijfelachtig. Wie wist wat wanneer op het ministerie? Het is goed dat het ministerie erkent verantwoordelijk te zijn voor het veroorzaken van probleem 2,

hiervoor excuses te maken en op te draaien voor de kosten. Het stellen van de schuldvraag bij probleem 1 lijkt onbelangrijk nu de staatssecretaris stelt dat de subsidiegrondslag niet duidelijk genoeg omschreven was om verhaal te kunnen halen. Hoe heeft dit kunnen gebeuren? Het lijkt erop dat het ministerie de uitvoering te veel naar zich toe heeft willen halen. De taxameterfabrikanten hebben de fout gemeld aan het ministerie. Wanneer is niet duidelijk en niets is op schrift gesteld. Men had wel een oplossing, maar besloot deze niet uit te voeren en maakte hiervan geen melding bij het ministerie, maar wel bij enkele taxichauffeurs. Fabrikanten die zeggen van de technologie te zijn, maar niet van de uitvoering, zijn niet goed bezig. Gemaakte afspraken blijken geen afspraken te zijn, ook al is hiervoor getekend.

De consument schiet er niets mee op als de bal van de ene partij naar de andere wordt doorgeschoven. Zolang de Kamer ook maar een fractie onzekerheid heeft over het al dan niet doorvoeren van de nieuwe tariefstructuur, zal het tobben blijven. De tariefstructuur moet worden ingevoerd en na een jaar worden geëvalueerd. De consumentenorganisaties verlangen dit eveneens. Mevrouw Roefs wacht het verslag van de gesprekken met de betrokken partijen en de echte afspraken af.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks) meent dat niet alleen sprake is van een uit de hand gelopen conflict over tarieven, maar ook van een conflict over wie de baas is in taxiland: de politiek, de staatssecretaris, de branche of delen van de branche. Door haar zigzag koers en gebrekkige leiding aan dit relatief eenvoudige project ondermijnt de bewindsvrouw haar gezag. Een deel van de branche wil eenvoudigweg niet. De staatssecretaris moet haar gezag doen gelden of herstellen.

- De brief waarin de bewindsvrouw haar «mea culpa» uitspreekt, werd pas om donderdagavond rond 23.45 uur per e-mail verzonden. Waarom is voor dit tijdstip gekozen?
- Waarom is de taxibranche tijdens het vorige overleg beschuldigd van sabotage van de meters? Wist de staatssecretaris op dat moment niet dat haar ministerie zelf fout zat of wist zij wel degelijk dat het ministerie een grote fout had gemaakt, maar erkende zij dit niet tegenover de Kamer? Beide gevallen zijn ernstig.
- Ondanks het contract waarin 1 februari 2008 als invoeringsdatum wordt genoemd, blijkt de bewindsvrouw te twijfelen aan de haalbaarheid van deze datum. Dit is opmerkelijk, omdat deze twijfels veroorzaakt zijn door informatie die tijdens de hoorzitting is verstrekt. De staatssecretaris heeft blijkbaar de Kamer nodig om informatie op tafel krijgen.
- Draagvlak binnen de sector mag slechts tot op zekere hoogte een argument zijn. De sector moet immers gehoor geven aan een politiek besluit. Meent de bewindsvrouw dat zij niet kan handhaven, omdat zij zelf de oorzaak van de problemen is door een verkeerde instructie te geven?
- Een betere ordening en regulering van het taxistelsel is dringend gewenst.

De heer **Cramer** (ChristenUnie) complimenteert de staatssecretaris met het feit dat zij haar excuses heeft aangeboden. Het is verstandig dat de betrokken partijen zijn uitgenodigd voor een gesprek. Bezien moet worden of 1 februari 2008 toch niet gehaald kan worden. De taxameterfabrikanten kunnen zich niet verschuilen achter onduidelijkheid, aangezien zij weten dat het ministerie duidelijkheid kan verschaffen. De keuze voor rondetafelgesprekken die kunnen bijdragen aan een verdere liberalisering van de discussie, is wijs. De schuldvraag is minder belangrijk. De Kamer moet vooral toezien op een goede uitvoering van de wetgeving. De invoering moet gewaarborgd blijven. Glasheldere communicatie, korte lijnen tussen

alle partijen en rondetafelgesprekken zullen ertoe leiden dat dit dossier gekenmerkt wordt door een stevige aanpak en een goede uitvoering.

Van de hoorzitting is de heer **Madlener** (PVV) bijgebleven dat geen enkele datum gehaald kan worden. Het is begrijpelijk dat de ondernemers door het voortdurende uitstel het vertrouwen in de regering als wetgever hebben verloren en een afwachtende houding aannemen. De staatssecretaris is veel te onduidelijk geweest, heeft gefaald als betrouwbare wetgever maar krijgt van de heer Madlener nog één kans.

Antwoord van de staatssecretaris

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa** legt uit dat tijdens het vorige algemeen overleg niet helder was dat er twee problemen speelden, waardoor de indruk is ontstaan alsof voor beide problemen de technische instructie helder was. Haar constatering betrof alleen probleem 1, probleem 2 is onbesproken gebleven. Overigens heeft de bewindsvrouw geen beschuldigingen geuit aan het adres van de taxameterfabrikanten of de branche. Ook tijdens het overleg met de fabrikanten op 30 oktober 2007 was niemand duidelijk hoe de zaken precies zaten en is vooral gekeken naar probleem 1. Pas na verloop van tijd is gebleken dat er twee problemen zijn. De voortgang van de aanpassingen is voortdurend vanuit het ministerie gevolgd, maar problemen zijn niet gemeld. Het ministerie kan niet bevestigen dat probleem 2 in september telefonisch is gemeld. Bij 9000 taxi's blijkt de eigenaar om wat voor reden dan ook geen poging te hebben gedaan om de taxameters vóór 1 november 2007 aan te laten passen.

De Kamer was voor 8 november 2007 een brief toegezegd. Zolang vergaderd werd, kon de brief verstuurd worden. Aangezien de Kamer nog vergaderde op dat late tijdstip, is de brief om 23.45 uur verstuurd. Het uitstel van handhaving tot 1 november 2007 geschiedde op verzoek van de Kamer, die de tarieven wilde aanpassen. Technische problemen lijken een tweede uitstel noodzakelijk te maken. Inzet is om de tarieven zo snel mogelijk te gaan handhaven. Aanstaaende donderdag vindt met de taxameterfabrikanten een gesprek plaats over de eerder gemaakte afspraken. Tijdens dit gesprek komt ook de nieuwe technische instructie aan de orde. Ook met KNV Taxi wordt op korte termijn overleg gevoerd. De Kamer wordt eind volgende week geïnformeerd over de uitkomsten van de gesprekken.

Het moet duidelijk zijn dat de taxitarieven al bij wet zijn vastgelegd. Enig gespreksonderwerp is het begin van de handhaving. Taxichauffeurs die hun meters hebben laten aanpassen, mogen dus al volgens de nieuwe tarieven gaan rijden. Een breed gedragen plan voor de taximarkt in combinatie met een nieuwe tariefstructuur is niet haalbaar vóór 1 april 2008. Over de huidige tarieven is twee jaar gesproken. Bovendien moet de wet- en regelgeving worden aangepast en moet er draagvlak zijn, ook bij consumentenorganisaties. De Consumentenbond zal bij de rondetafelgesprekken betrokken worden. Het nadenken over een andere tariefstructuur bijvoorbeeld in relatie tot de introductie van de boordcomputer in 2008 moet zeker niet stoppen, maar eerst dient gehandhaafd te worden op de tariefstructuur die per 1 januari 2007 van kracht is geworden. De taximarkt heeft behoefte aan rust en aan duidelijkheid. Dit is ook in het belang van de klanten.

Subsidie terughalen bij slechte prestaties zal lastig zijn, gezien de huidige buitengewoon ruime formulering van subsidiabele activiteiten. Ook de manier waarop de subsidiëring is vormgegeven, namelijk via de taxameterfabrikanten, maakt de zaak complex. In het vervolg zal de subsidiabele activiteit specifieker omschreven worden.

Ten slotte merkt de staatssecretaris op dat de coalitiepartijen niet onder druk zijn gezet om de hoorzitting uit te stellen.

Toezegging

- De staatssecretaris zal de Kamer voor het einde van november 2007 informeren over de uitkomsten van haar gesprekken met de taxameterfabrikanten en KNV Taxi.

De voorzitter van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat,
Roland Kortenhorst

De waarnemend griffier van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat,
Sneep